

Miðvísi politikkurin er at einki skal henda

Oddagrein

EINKI landsstýri hevur ríkið ein so lítið miðvisan politikk á fleiri økjum sum hetta landsstýrið við sambandsflokkinum á odda. Men spurningurin er, um tað er tilvitað, at eingin miðvisur politikkur skal rekast?

IKKI tí, fleiri landsstýrismenn hava sett fær fyrri at fremja ávís mál, og tað megna teir helst eisini. Men tað vantar ein yvirskipaður politikkur, og hóast fleiri framstig eru hend, tí meiri fæst av toski, fiskaprisir í útlandum eru høgir og rentustigið er lágt, so liggur høvuðsvinnan mest sum í andaleypi, og eini 40 prosent av veiðuni fara óvirkað av landinum.

VIÐ studningsskipanunum, vit høvdu, vóru øll vinnulið tryggjað, og meginparturin av fiskinum varð virkaður í Føroyum. Hetta var ein miðvisur politikkur, sum kortini hevði aðrar óhepnar avleiðingar. Men í løtuni rekur fiskivinnan fyrri vág og vind, samstundis sum vit biða eftir »framtaðsloysnini«, ið ikki tykist hava serliga undirtøku millum fólk.

TAKA vit tjóðskaparspurningin, so hevur sambandsflokkin bundið hinar samgonguflokkarnar til, at einki skal broytast í ríkisfelagskapinum uttan at full semja er millum flokkarnar.

TAÐ er tað sama, sum at einki skal henda, tí so langt er millum sambandsflokkin og fólkaflokkin, at eingin »radikal« broyting kann gerast, hóast meira enn helmingurin av føroysku veljarunum vilja hava eina meira víðgongda sjálfstýrisskipan. Sjálvt sambandsveljarar vilja hava broyting, nú heimastýrisskipanin partvís varð sett úr gildi, tá bankakreppan tók seg upp.

AFTURÍMÓTI siggja vit, at smámál gerast til kreppur. T.d. hevur lögmaður gjørt eitt stórt mistak í vedingarmálinum, og tá hann og stjórnarsara royna at vaða í land aftur, er tað so ófantaligt og ónslikt, at vit mugu bara smíra.

VIÐVÍKJANDI hernaðarmálinum ger lögmaður ikki tað, sum lögtingið hevur heitt á hann at gera. Fleiri lögfrøðingar hava bært út sagt, at umberingin hjá lögmanni er burturvið. Men spurningurin er so, um tað er tilvitað, at sambandsflokkinur skapar hesar kreppur fyrri at fjala út yvir politiska ómegd, tí eisini fyrst í áttatiárunum var miðvísi politikkurin hjá sambandsflokkinum, at einki skuldi henda.

Sosialurin

Viðmerking

Vilhelm Johannesen, løgtingsmaður:

Fólkaflokkurin og tann almenni yvirbyggningurin

Alt tað eg minnst, hevur fólkaflokkurin til hvørt einasta val skulsett aðrar flokkar, serstakliga javnaðarflokkinn, fyrri at hava ábyrgdina av einum alt ov stórum almennum yvirbyggingi. Einum yvirbyggingi, sum samfelagið - skattgjaldarin og vinnan - ikki orka at bera. Men hvør var til reiðar at bjarga bygnaðarbroytingunum hjá Finn Norman Christensen? Tað var fólkaflokkurin!

Eg kann sjálvandi ikki minnst, hvat varð sagt og skrivað uppundir løgtingsvalið í 1950, men eg havi hoyrt og lisið, at merkismálið hjá fólkaflokkinum tá ferðina var, at teir skuldu reka sambandsmenn úr øllum álitisessum her á landi. Men gakk. Veljarin var illa nokk komin aftur til hús frá valhólinum, tá fólkafloksmenn møttu á tingi og valdu ein sambandsmann til lögmann, og síðan valdu teir fleiri aðrar sambandsmenn í øll møgulig og týðandi álitisstør.

Søgan endurtekur seg verður sagt, og tá tað snýr seg um svikagerðirnar hjá fólkaflokkinum, imóti floksins egnu veljarum, tykist endurtøkan ongan enda at fáa. Øll hesi árin, hevur tað verið vanligur kostur, at fólkaflokkurin sigur eitt, men ger nakað heilt annað. Fjarstøðan millum orð og gerðir, er eins stór, sum munurin millum kolasvørtu nátt og alljósan dag. Men hetta er bara fólkaflokkurin. Soleiðis hevur hann altíð verið. Og hann verður neyvan óðrvisi. Og tí er bara ein loysn: veljararnir eiga at venda slíkum flokki bakið. Tí vit kunnu ikki liva við einum so óálitilum flokki! Ella kunnu vit tað?

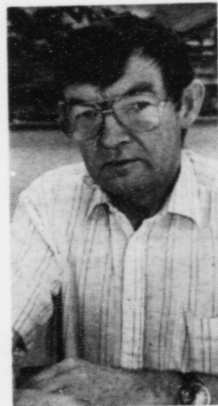
Tá landsstýrið og samgongan seinasta summer skuldu taka støðu til uppskotið um bygnaðarbroytingar í landsumsitingini, sum danin Finn Norman Christensen, hevði greitt úr hondum, segði javnaðarflokkurin kortane. Flokkurin vildi ikki ganga við til at seta fleiri hæddir omaná tann almenna yvirbyggingin, ið frammanundan var so stór og dýrur, at samfelagið - skattgjaldarin og vinnan - ikki megnaði at bera yvirbyggingin. Støðan gjørdist so spent, at javnaðarflokkurin at enda tók tað álvarsomu avgerð, heldur at mynstra av »Agnas Louise«, enn at ganga við

til ein so stóran og dýran almennan yvirbygging, sum danski embætismaðurin hevði mælt til.

Men her var kortini ongin neyð, tí hin Føroyski Fólkaflokkurin - radikalt sjálfstýri (tað er eftirnafnið hjá fólkaflokkinum), var til reiðar at bjarga bygnaðarbroytingunum hjá danska embætismanninum. Nú sita vit so við aðalstýrum og aðalstjórum, umframt teir vanligu stjórnarar, fulltrúarnar og øll hini í landsumsitingini. Og ognin Tinganes, har vit tey seinastu árin hava nýtt einar 50 til 100 milliónir krónir til endurbygging av sjó- og vektarbúðini, til istandseting av øðrum bygningum, sum hoyra til hesa almennu ognina, eitt nú Portugalið, Skansagarð o.s.fr., er nú vorðið ov trøngt. Tann víðkaði almenni yvirbyggingurin hjá danska embætismanninum, fólkaflokkinum, gamla sjálfstýranum og fylkingini hjá verkafólkunum kann ikki húsast har. Nú verður farið út um Tinganes at leiga hús og hølir til ráðharrar og aðalstýri.

Figgjarmálaráðharrin hjá fólkaflokkinum gongur sjálvur á odda. Hann og hansara aðalstýri við aðalstjóra, øðrum stjórum, fulltrúum og øllum halanum annars, skal flyta úr Tinganesi út í glæstribyggingin »Albert Hall« á Argjum, har tað almenna skal leiga hølir til figgjarmálastýrið hjá fólkaflokkinum. Og hetta er bert byrjanin. Enn hóma vit bara toppin á ísfjallinum. Onnur aðalstýrir skulu sama veg. Tey skulu flyta úr Tinganesi, út í ymskar krókar í høvuðsstaðnum, at búva til leigu. Og rokningina hana fær Palliba.

Alt hetta hendir um somu tíð, sum Fólkaflokkurin gremur seg um tað høga kostnaðarstöðið í samfelagnum. Í fullum álvara tosar flokkurin um lønarafturhald

og lønarniðurskurð. Fólkaflokkurin sigur, at vit føroyingar eru ikki kappingarførir orsakað av, at kostnaðarstöðið í samfelagnum er ov høgt. Men fólkaflokkurin átti at kent orðatakið, sum sigur, at frá høvduin skal tú hvalin skera. Við nýggja bygnaðinum hevur fólkaflokkurin sjálvur lagt støðið - eisini kostnaðarstöðið í samfelagnum. Tí hava vit ráð til hetta, so hava vit eisini ráð til lønina hjá Palliba, alt annað er møn og rein undanfærsla.

Hetta hendir eisini um somu tíð, sum vit ikki siga okkum at hava ráð at veita gomlum, sjúkum og veikum samfelagsborgarum, sømulig kor. Vit spara á almannaøkinum. Spara á sjúkrahúsokinum. Á heilsuøkinum annars. Og somuleiðis tá tað

kemur til ymskar bú- og umlættingarstovnar fyrri tey veiku í samfelagnum. Hetta sigur nokk so nógv um fólkaflokkin. Hetta sigur millum annað, at fólkaflokkurin ikki er ein flokkur fyrri fólk-ið í breiðari merking. Hann er ein flokkur fyrri nokur fá velbjargað í samfelagnum.

Til eitt komandi løgtingsval - og tað verður so í seinasta lagi 7. juli 1998 - fer fólkaflokkurin aftur til veljararnar at gremja seg um høgt kostnaðarstöði, um tann stóra, tunga og dýra almenna yvirbyggingin, men at tað var fólkaflokkurin sjálvur, ið var bjargingarbatúrinn hjá lögmanni og danska embætismanninum, tá tað ráddi um at fremja bygnaðarbroytingarnar, sum førdu til ein nógv størri, tyngri og dýrari almennar yvirbygging, verður bara skrivað í gloymbókina hjá flokkinum.

Tað sær út til at fólkaflokkurin framhaldandi kann lumpa sínar veljarar á hendan hátt. Ferð eftir ferð blakar flokkurin tøvrmóð í eyguni á veljarunum, uttan at hetta fær nakrar avleiðingar fyrri flokkinn, tá veljararnir aftur fáa orðið. Hetta fær mong av okkum at undrast. Spurningurin er nú, um veljararnir hjá fólkaflokkinum eisini lata hetta fara aftur við borðinum. Sleppur flokkurin birt við ta skriva hetta í gloymbók floksins? Livst so spyrst!

Tann 15. februar 1997
Vilhelm Johannesen

FLOGFRAKT * SJÓFRAKT
SAFARI
TRANSPORT
GREIDA ALNAN FLUTNING & ØLL PAPPÍR
Tlf. 12222